

POVELJA
ORGANIZACIJE
UJEDINJENIH NACIJA

POVELJA UJEDINJENIH NACIJA

MI, NARODI UJEDINJENIH NACIJA, REŠENI

da spasemo buduća pokoljenja od nesreće rata koji je već dvaput u toku našeg života naneo čovečanstvu neopisive patnje, i da ponovo potvrdimo veru u osnovna prava čoveka, u dostojanstvo i vrednost ljudske ličnosti, u ravnopravnost ljudi i žena i u jednakost prava velikih i malih nacija, i da stvorimo uslove pod kojima se mogu očuvati pravda i poštovanje obaveza koje proističu iz ugovora i drugih izvora međunarodnog prava, i

da pomažemo socijalni napredak i poboljšanje životnih uslova u većoj slobodi,

I U TOM CILJU

da ispoljavamo trpeljivost i zajedno živimo u miru jedan s drugim kao dobri susedi, i

**da ujediniimo naše snage radi održanja
međunarodnog mira i bezbednosti, i
da osiguramo, prihvatanjem načela i
ustanovljenjem metoda, da se oružana
sila neće upotrebljavati sem u opštem
interesu, i
da se koristimo međunarodnim meha-
nizmom za pomaganje privrednog i
socijalnog napretka svih naroda,**

**ODLUČILI SMO DA UDRUŽIMO NA-
ŠE NAPORE RADI POSTIZANJA O-
VIH CILJEVA.**

**Prema tome, naše odnosne vlade, pre-
ko pretstavnika okupljenih u gradu San
Francisku, koji su podneli svoja puno-
moćja, nađena u dobroj i propisanoj
formi, prihvatile su Povelju Ujedinje-
nih nacija i ovim osnivaju međuna-
rodnu organizaciju pod imenom »Ujedn-
njene nacije«.**

GLAVA I

CILJEVI I NAČELA

Član 1

Organizacija Ujedinjenih nacija ima sledeće ciljeve:

1. Da održava međunarodni mir i bezbednost i u tu svrhu da preduzima kolektivne mere radi sprečavanja i otklanjanja pretnje miru i suzbijanja akata agresije i drugih povreda mira, i da ostvari mirnim sredstvima, u skladu s načelima pravde i međunarodnog prava, poravnanje ili rešenje međunarodnih sporova ili situacija koje bi mogle dovesti do povrede mira;

2. Da razvija prijateljske odnose među nacijama na osnovu poštovanja načela ravnopravnosti i samoopredeljenja naroda, i da preduzima druge odgovarajuće mere za učvršćenje opšteg mira;

3. Da ostvaruje međunarodnu saradnju u rešavanju međunarodnih proble-

ma privredne, socijalne, kulturne i humanitarne prirode i u potsticanju i razvijanju poštovanja prava čoveka i osnovnih sloboda za sve, bez razlike rase, pola, jezika ili vere;

4. Da bude središte za usklađivanje napora nacija na postizanju ovih opštih ciljeva.

Član 2

Organizacija Ujedinjenih nacija i njeni članovi, u sprovođenju ciljeva izloženih u članu 1, radiće shodno sledećim načelima:

1. Organizacija počiva na načelu suverene jednakosti svih svojih članova.

2. Svi članovi Organizacije ispunjavaće savesno obaveze preuzete po ovoj Povelji, kako bi svakom od njih osigurali prava i povlastice koje proističu iz članstva.

3. Svi članovi Organizacije rešavaće svoje međunarodne sporove mirnim sredstvima, na takav način da među-

narodni mir, bezbednost i pravda ne budu dovedeni u opasnost.

4. Svi članovi Organizacije uzdržavaće se u svojim međunarodnim odnosima od pretnje silom ili od upotrebe sile koja bi bila uperena protiv teritorijalnog integriteta ili političke nezavisnosti ma koje države ili koja bi ma na koji drugi način bila u suprotnosti sa ciljevima Ujedinjenih nacija.

5. Svi članovi Organizacije pružaće istoj svaku pomoć u ma kojoj akciji koju bi ona preduzela po ovoj Povelji, a uzdržavaće se da dadu pomoć ma kojoj državi protiv koje je Organizacija Ujedinjenih nacija preduzela akciju preventivnog ili prinudnog karaktera.

6. Organizacija će se starati da države koje nisu njeni članovi postupaju shodno ovim načelima ukoliko je to potrebno radi održanja međunarodnog mira i bezbednosti.

7. Ova Povelja ne daje ni u kom pogledu pravo Organizaciji Ujedinjenih

nacija da se meša u predmete koji po svojoj suštini spadaju u unutrašnju nadležnost svake države, niti zahteva od članova Organizacije da takve predmete iznose na rešavanje prema propisima ove Povelje, ali ovo načelo neće dirati u primenu prinudnih mera predviđenih u Glavi VII.

GLAVA II

ČLANSTVO

Član 3

Članovi osnivači Organizacije Ujedinjenih nacija su države koje, pošto su uzele učešće na Konferenciji Ujedinjenih nacija za međunarodnu organizaciju u San Francisku ili ranije potpisale Deklaraciju Ujedinjenih nacija od 1 januara 1942 godine, potpišu ovu Povelju i ratifikuju je shodno Članu 110.

Član 4

1. Prijem u članstvo Organizacije Ujedinjenih nacija otvoren je svim dru-

gim miroljubivim državama koje prime obaveze sadržane u ovoj Povelji, a sposobne su i voljne, po oceni Organizacije, da te obaveze izvršuju.

2. Primanje svake takve države u članstvo Organizacije Ujedinjenih nacija vrši se odlukom Generalne skupštine na preporuku Saveta bezbednosti.

Član 5

Svakom članu Organizacije protiv kog bi Savet bezbednosti preduzeo preventivnu ili prinudnu akciju može Generalna skupština, na preporuku Saveta bezbednosti, obustaviti vršenje prava i povlastica koji mu pripadaju kao članu Organizacije. Vršenje ovih prava i povlastica može Savet bezbednosti ponovo uspostaviti.

Član 6

Člana Organizacije koji sistematski krši načela izložena u ovoj Povelji može Generalna skupština, na preporuku

Saveta bezbednosti, isključiti iz Organizacije.

GLAVA III

ORGANI

Član 7

1. Kao glavni organi Organizacije Ujedinjenih nacija stvaraju se: Generalna skupština, Savet bezbednosti, Ekonomski i socijalni savet, Starateljski savet, Međunarodni sud pravde i Sekretarijat.

2. Pomoćni organi za koje bi se našlo da su potrebni mogu se stvoriti shodno propisima ove Povelje.

Član 8

Organizacija Ujedinjenih nacija neće postavljati nikakva ograničenja u pogledu prava ljudi i žena da učestvuju u ma kom svojstvu i pod jednakim uslovima u njenim glavnim i pomoćnim organima.

GLAVA IV

GENERALNA SKUPŠTINA

Sastav

Član 9

1. Generalna skupština sastoji se od svih članova Organizacije Ujedinjenih nacija.

2. Svaki član Organizacije Ujedinjenih nacija imaće najviše pet pretstavnika u Generalnoj skupštini.

Funkcije i ovlašćenja

Član 10

Generalna skupština je ovlašćena da raspravlja o svim pitanjima ili predmetima koji spadaju u okvir ove Povelje ili se odnose na ovlašćenja ili funkcije ma kog organa predviđenog u ovoj Povelji, i da po svim tim pitanjima i predmetima, sa izuzetkom koji se pominje u članu 12, čini preporuke članovima Organizacije Ujedinjenih na-

cija ili Savetu bezbednosti, ili i članovima Organizacije i Savetu bezbednosti.

Član 11

1. Generalna skupština je ovlašćena da rasmatra opšta načela saradnje u održanju međunarodnog mira i bezbednosti, podrazumevajući i načela na kojima počiva razoružanje i regulisanje naoružanja, i da u pogledu tih načela čini preporuke članovima Organizacije ili Savetu bezbednosti, ili i članovima Organizacije i Savetu bezbednosti.

2. Generalna skupština je ovlašćena da raspravlja o svim pitanjima koja se tiču održanja međunarodnog mira i bezbednosti a koja bi bila izneta pred nju od strane ma kog člana Organizacije Ujedinjenih nacija ili Saveta bezbednosti ili od strane države koja nije član Organizacije Ujedinjenih nacija, shodno propisima Člana 35, stav 2, i da, u pogledu svakog takvog pitanja,

sa izuzećkom pomenutim u Čl. 12, čini preporuke zainteresovanoj državi ili državama ili Savetu bezbednosti, ili i Savetu bezbednosti i zainteresovanoj državi ili državama. Svako takvo pitanje po kome bi bilo potrebno preduzeti akciju iznosiće Generalna skupština pred Savet bezbednosti, bilo pre bilo posle rasmatranja.

3. Generalna skupština može skretati pažnju Saveta bezbednosti na situacije koje bi mogle dovesti u opasnost međunarodni mir i bezbednost.

4. Ovlašćenja Generalne skupštine izložena u ovom Članu ne ograničavaju opšti smisao Člana 10.

Član 12

1. Dok Savet bezbednosti u pogledu ma kog spora ili situacije vrši funkcije koje su mu dodeljene ovom Poveljom, Generalna skupština neće moći činiti nikakvu preporuku u pogledu

toga spora ili te situacije ako to Savet bezbednosti od nje ne zatraži.

2. Generalni sekretar, sa pristankom Saveta bezbednosti, obavestiće Generalnu skupštinu prilikom svakog zasedanja o svim predmetima koji se odnose na održanje međunarodnog mira i bezbednosti, a o kojima raspravlja Savet bezbednosti; tako isto će obavestiti Generalnu skupštinu ili članove Organizacije Ujedinjenih nacija, ako Generalna skupština ne zasedava, čim Savet bezbednosti prestane da raspravlja o tim predmetima.

Član 13

1. Generalna skupština organizuje proučavanje i čini preporuke u cilju:

a) unapređivanja međunarodne saradnje na političkom polju i potsticanja postupnog razvitka međunarodnog prava i njegove kodifikacije;

b) unapređivanje međunarodne saradnje u oblasti ekonomskoj, socijal-

noj, kulture, obrazovanja, zaštite zdravlja i unapređivanja ostvarenja prava čoveka i osnovnih sloboda za sve, bez razlike rase, pola, jezika ili vere.

2. Ostale odgovornosti, funkcije i ovlašćenja Generalne skupštine u pogledu pitanja pomenutih gore u stavu 1 (b) izložene su u glavama IX i X.

Član 14

Pridržavajući se odredaba Člana 12, Generalna skupština je ovlašćena da preporučuje mere za mirno poravnanje svake situacije, bez obzira na nje-no poreklo, za koju smatra da bi mogla narušiti opšte blagostanje ili prijateljske odnose među nacijama, podrazumevajući i situacije koje bi mogle nastati usled kršenja onih odredaba ove Povelje koje izlažu ciljeve i načela Ujedinjenih nacija.

Član 15

1. Generalna skupština prima i rasmatra godišnje i specijalne izveštaje

Saveta bezbednosti; ovi izveštaji obuhvatiće podatke o merama koje je Savet bezbednosti odlučio da preduzme ili je preduzeo radi održanja međunarodnog mira i bezbednosti.

2. Generalna skupština prima i razmatra izveštaje drugih organa Organizacije Ujedinjenih nacija.

Član 16

Generalna skupština obavljaće funkcije, u vezi sa međunarodnim sistemom starateljstva koje su joj dočeljene na osnovu glava XII i XIII, podrazumevajući i odobravanje ugovora o starateljstvu za teritorije koje nisu označene kao strategiske.

Član 17

1. Generalna skupština razmatra i odobrava budžet Organizacije.

2. Troškove Organizacije snose njeni članovi, kako to Generalna skupština raspodeli.

3. Generalna skupština rasmatra i odobrava sve finansijske i budžetske sporazume sa specijalizovanim ustanovama o kojima je reč u Članu 57 i ispituje administrativne budžete ovih specijalizovanih ustanova u cilju činjénja preporuka odnosnim ustanovama.

Glasanje

Član 18

1. Svaki član Generalne skupštine ima jedan glas.

2. Odluke Generalne skupštine po važnim pitanjima donose se većinom od dve trećine članova koji su prisutni i koji učestvuju u glasanju. U ova pitanja spadaju: preporuke odnosno održanja međunarodnog mira i bezbednosti, izbor nestalnih članova Saveta bezbednosti, izbor članova Ekonomskog i socijalnog saveta i izbor članova Stara-teljskog saveta po stavu 1 (c) Člana 86,

primanje novih članova u Organizaciju Ujedinjenih nacija, obustava prava i povlastica koji proističu iz članstva i isključivanje članova, pitanja koja se odnose na funkcionisanje sistema starateljstva i budžetska pitanja.

3. Odluke po drugim pitanjima, podrazumevajući i određivanje naknadnih kategorija pitanja o kojima će se odlučivati većinom od dve trećine glasova, donose se većinom članova koji su prisutni i koji učestvuju u glasanju.

Član 19

Član Organizacije Ujedinjenih nacija koji je u zaostatku sa plaćanjem svog finansiskog udela Organizaciji neće imati pravo glasa u Generalnoj skupštini ako je iznos neplaćenog udela ravan iznosu ili prevazilazi iznos udela koji je dotični član bio dužan platiti za poslednje dve pune godine. Generalna skupština može međutim odobriti tom članu da glasa, ako nađe

da je do propuštanja plaćanja došlo usled okolnosti koje ne zavise od njegove volje.

Procedura

Član 20

Generalna skupština sastaje se u redovna godišnja zasedanja i u vanredna zasedanja kad to zahtevaju okolnosti. Vanredna zasedanja saziva generalni sekretar na traženje Saveta bezbednosti ili većina članova Organizacije Ujedinjenih nacija.

Član 21

Generalna skupština propisuje svoja pravila procedure i bira svog pretsednika za svako zasedanje.

Član 22

Generalna skupština je ovlašćena da obrazuje pomoćne organe koje bude smatrala potrebnim za vršenje svojih funkcija.

GLAVA V

SAVET BEZBEDNOSTI

Sastav

Član 23

1. Savet bezbednosti sastoji se od jedanaest članova Organizacije Ujedinjenih nacija. Republika Kina, Francuska, Savez Sovjetskih Socijalističkih Republika, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Severne Irske i Sjedinjene Američke Države stalni su članovi Saveta bezbednosti. Generalna skupština bira šest drugih članova Organizacije Ujedinjenih nacija kao nestalne članove Saveta bezbednosti, vodeći pritom naročito računa, na prvom mestu, koliko su članovi Organizacije Ujedinjenih nacija doprineli održanju međunarodnog mira i bezbednosti i drugim ciljevima Organizacije, a takođe i o pravičnoj geografskoj raspodeli.

2. Nestalni članovi Saveta bezbednosti biraju se na rok od dve godine. Pri prvom izboru nestalnih članova, međutim, trojica će biti birani na rok od jedne godine. Član koji ispada ne može se odmah nanovo birati.

3. Svaki član Saveta bezbednosti ima po jednog pretstavnika.

Funkcije i ovlašćenja

Član 24

1. Da bi se osigurala brza i efikasna akcija Organizacije Ujedinjenih nacija, njeni članovi poveravaju Savetu bezbednosti glavnu odgovornost za održavanje međunarodnog mira i bezbednosti i saglasni su da u vršenju svih svojih dužnosti na osnovu ove odgovornosti Savet bezbednosti radi u njihovo ime.

2. Pri vršenju ovih dužnosti Savet bezbednosti radi u skladu sa ciljevima i načelima Organizacije Ujedinjenih

nacija. Određena ovlašćenja data Savetu bezbednosti radi obavljanja svih dužnosti izložena su u glavama VI, VII, VIII i XII.

3. Savet bezbednosti podnosi Generalnoj skupštini na rasmatranje godišnje i, po potrebi, posebne izveštaje.

Član 25

Članovi Organizacije Ujedinjenih nacija obavezuju se da će, shodno ovoj Povelji, primiti i izvršiti odluke Save-
ta bezbednosti.

Član 26

Radi što boljeg organizovanja i održanja međunarodnog mira i bezbednosti uz što manje odvajanje ljudskih energija i ekonomskih sredstava sveta za naoružanje, Savet bezbednosti snosi odgovornost za izradu, uz pripomoć Komiteta vojnog štaba predviđenog u Članu 47, planova koji će biti podneseni članovima Organizacije Ujedinje-

nih nacija u cilju uspostavljanja jednog sistema regulisanja naoružanja.

Glasanje

Član 27

1. Svaki član Saveta bezbednosti ima jedan glas.

2. Odluke Saveta bezbednosti o pitanjima procedure primljene su kad za njih glasa sedam članova Saveta.

3. Odluke Saveta bezbednosti o svim drugim pitanjima primljene su kad za njih glasa sedam članova Saveta, uključujući saglasne glasove svih stalnih članova Saveta pri čemu se kod odluke po Glavi VI i stavu 3 Člana 52 strana koja se nalazi u sporu mora uzdržati od glasanja.

Postupak

Član 28

1. Savet bezbednosti biće organizovan tako da može funkcionisati besprekidno. U tom cilju, svaki član Sa-

veta bezbednosti imaće uvek svog pretstavnika u sedištu Organizacije.

2. Savet bezbednosti održava periodične sastanke, na kojima svaki njegov član može, ako želi, biti zastupljen od člana vlade ili nekog drugog naročito određenog pretstavnika.

3. Savet bezbednosti može održavati sastanke van sedišta Organizacije u mestima koja će, po njegovoj oceni, najbolje moći da olakšaju njegov rad.

Član 29

Savet bezbednosti može stvarati pomoćne organe koje smatra potrebnim za vršenje svojih funkcija.

Član 30

Savet bezbednosti propisuje svoja pravila procedure u kojima utvrđuje način izbora svog predsednika.

Član 31

Svaki član Organizacije Ujedinjenih nacija koji nije član Saveta bezbedno-

sti može učestvovati, bez prava glasa, u raspravljanju svakog pitanja iznesenog pred Savet bezbednosti kad god Savet bezbednosti nađe da su interesi toga člana specijalno u pitanju

Član 32

Svaki član Organizacije Ujedinjenih nacija koji nije član Saveta bezbednosti ili svaka država koja nije član Organizacije Ujedinjenih nacija, ako je strana u sporu o kojem raspravlja Savet bezbednosti, biće pozvana da učestvuje, bez prava glasa, u raspravljanju tog spora. Savet bezbednosti postaviće za učestvovanje države koja nije član Organizacije uslove koje bude smatrao za pravedne.

GLAVA VI

MIRNO REŠAVANJE SPOROVA

Član 33

1. Parnične strane u ma kom sporu čije bi nastavljanje moglo dovesti u

opasnost međunarodni mir i bezbednost tražiće, pre svega, rešenje putem pregovora, ankete, posredovanja, koncilijacije, arbitraže, sudskog rešavanja, pribegavanja regionalnim organima ili sporazumima ili drugim mirnim sredstvima, prema svom vlastitom izboru.

2. Savet bezbednosti, kad bude smatrao potrebnim, pozvaće parnične strane da spor reše ovim sredstvima.

Član 34

Savet bezbednosti može vršiti istragu po svakom sporu ili svakoj situaciji koja bi mogla dovesti do međunarodnih trvenja ili izazvati spor, kako bi utvrdio da li nastavljanje ovog spora ili situacije dovodi u opasnost održanje međunarodnog mira i bezbednosti.

Član 35

1. Svaki član Organizacije Ujedinjenih nacija može skrenuti pažnju Sa-

vetu bezbednosti ili Generalnoj skupštini na svaki spor ili svaku situaciju čija je priroda izložena u Članu 34.

2. Država koja nije član Organizacije Ujedinjenih nacija može skrenuti pažnju Savetu bezbednosti ili Generalnoj skupštini na svaki spor u kom se ona pojavljuje kao jedna od parničnih strana pod uslovom da primi unapred, za ovaj spor, obaveze mirnog rešavanja predviđene ovom Poveljom.

3. Rad Generalne skupštine po predmetima na koje joj je skrenuta pažnja podleže odredbama članova 11 i 12.

Član 36

1. Savet bezbednosti može u ma kom stadijumu spora čija je priroda izložena u članu 33 ili situacije slične prirode preporučiti odgovarajuće postupke ili metode poravnanja.

2. Savet bezbednosti dužan je uzeti u obzir svaki postupak za rešavanje spo-

ra koji je već usvojen od parničnih strana.

3. Kad bude činio preporuke po ovom Članu, Savet bezbednosti takođe je dužan voditi računa da se pravni sporovi, po pravilu, imaju upućivati od parničnih strana Međunarodnom sudu pravde, shodno odredbama Statuta toga Suda.

Član 37

1. Ako parnične strane u sporu čija je priroda određena u Članu 33 ne bi uspele da spor reše sredstvima koja se pominju u tom Članu, onda će ga uputiti Savetu bezbednosti.

2. Ako Savet bezbednosti nađe da produženje spora može stvarno dovesti u opasnost održanje međunarodnog mira i bezbednosti, odlučiće da li će postupiti po Članu 36 ili će preporučiti uslove rešenja spora koje on bude smatrao za podesne.

Član 38

Ne dirajući u odredbe članova 33 do 37, Savet bezbednosti može, ako sve parnične strane u ma kom sporu to zatraže, učiniti preporuke parničnim stranama u cilju mirnog rešenja tog spora.

GLAVA VII

RAD U SLUČAJU PRETNJE MIRU, POVREDE MIRA I AKTA AGRESIJE

Član 39

Savet bezbednosti utvrđuje postojanje ma kakve pretnje miru, povrede mira ili akta agresije i čini preporuke ili odlučuje kakve mere treba preduzeti saobrazno članovima 41 i 42 da se održi ili uspostavi međunarodni mir i bezbednost.

Član 40

Da bi se sprečilo pogoršanje situacije, Savet bezbednosti može, pre no što uči-

ni preporuke ili donese odluku o merama predviđenim u Članu 39, pozvati zainteresovane strane da se saobrazе privremenim merama koje smatra potrebnim ili poželjnim. Ove privremene mere neće dirati u prava, pretenzije ili položaj zainteresovanih strana. Savet bezbednosti dužan je voditi računa o neispunjavanju tih privremenih mera.

Član 41

Savet bezbednosti je ovlašćen da odlučі koje će se mere, koje ne povlače upotrebu oružane snage, upotrebiti radi izvršenja njegovih odluka, i može uputiti poziv članovima Organizacije Ujedinjenih nacija da se saobrazе tim merama. Ove mere mogu obuhvatiti potpun ili delimičan prekid ekonomskih odnosa i železničkih, pomorskih, vazdušnih, poštanskih, telegrafskih, radioelektričnih i drugih saobraćajnih veza, a i prekid diplomatskih odnosa.

Član 42

Ako Savet bezbednosti smatra da su mere predviđene u Članu 41 nedovoljne ili su se pokazale kao nedovoljne, može preduzeti akciju vazдушnim, pomorskim ili suvozemnim snagama potrebnu radi održanja ili uspostavljanja međunarodnog mira i bezbednosti. Takva akcija može obuhvatiti demonstracije, blokadu i druge operacije vazдушnih, pomorskih i suvozemnih snaga članova Organizacije Ujedinjenih nacija.

Član 43

1. Svi članovi Organizacije Ujedinjenih nacija, da bi doprineli održavanju međunarodnog mira i bezbednosti, obavezuju se da stave na raspoloženje Savetu bezbednosti, na njegov poziv i u skladu sa specijalnim ugovorom ili specijalnim ugovorima, oružane snage, pomoć i olakšice, podrazumevajući i pravo prolaza, potrebne radi održanja međunarodnog mira i bezbednosti.

2. Takav ugovor ili takvi ugovori odrediće efektivne i rodove trupa, njihov stupanj pripravnosti i njihov opšti raspored, kao i prirodu olakšica i pomoći koje se imaju pružiti.

3. Napred pomenuti ugovor ili ugovori biće predmet pregovora koji će se povesti što je moguće pre na inicijativu Saveta bezbednosti. Oni će biti zaključeni između Saveta bezbednosti i članova ili između Saveta bezbednosti i grupa članova Organizacije Ujedinjenih nacija i biće ratifikovani od država potpisnica shodno njihovoj ustavnoj proceduri.

Član 44

Kad Savet bezbednosti odluči da upotrebi silu, on će, pre no što zatraži od člana koji nije pretstavljen u Save-tu da stavi na raspoloženje oružane snage ispunjujući obaveze preuzete po Članu 43, pozvati tog člana da, ako želi, učestvuje u odlukama Saveta bez-

bednosti ukoliko se one odnose na upotrebu kontingenata oružanih snaga toga člana.

Član 45

Da bi osposobili Organizaciju Ujedinjenih nacija da može preuzimati hitne vojne mere, članovi Organizacije držaće u stanju pripravnosti kontingente nacionalnih vazduhoplovnih snaga za kombinovanu međunarodnu prinudnu akciju. Jačinu i stupanj pripravnosti ovih kontingenata i planove za njihovu kombinovanu akciju odrediće Savet bezbednosti uz pomoć Komiteta vojnog štaba u granicama postavljenim u specijalnom ugovoru ili ugovorima pomenutim u Članu 43.

Član 46

Planove za upotrebu oružanih snaga izradiće Savet bezbednosti uz pomoć Komiteta vojnog štaba.

Član 47

1. Obrazuje se Komitet vojnog štaba kao savetodavni i pomoćni organ Saveta bezbednosti po svim pitanjima koja se odnose na vojne potrebe Save-
ta bezbednosti u održavanju međuna-
rodnog mira i bezbednosti, na upotre-
bu trupa koje su mu stavljene na ras-
položenje i na komandovanje njima,
kao i na regulisanje naoružanja i na
eventualno razoružanje.

2. Komitet vojnog štaba sastojaće se
od načelnika štabova stalnih članova
Saveta bezbednosti ili njihovih za-
stupnika. Svaki član Organizacije Uje-
dinjenih nacija koji nije stalno zastu-
pljen u Komitetu biće pozvan od Ko-
miteta da mu se pridruži kad god
uspešno obavljanje dužnosti Komiteta
zahteva učestvovanje toga člana u nje-
govom radu.

3. Komitet vojnog štaba, koji je pot-
činjen Savetu bezbednosti, snosi odgo-
vornost za strategisko rukovođenje

svim oružanim snagama stavljenim na raspoloženje Savetu bezbednosti. Pitanja koja se odnose na komandovanje tim snagama biće regulisana naknadno.

4. Komitet vojnog štaba, po ovlašćenju Saveta bezbednosti i posle savetovanja sa odgovarajućim regionalnim organima, može obrazovati regionalne potkomitete.

Član 48

1. Mere potrebne za izvršenje odluka Saveta bezbednosti u cilju održanja međunarodnog mira i bezbednosti preduzimaju svi članovi Organizacije Ujedinjenih nacija ili samo neki, kako to Savet bezbednosti odredi.

2. Ove odluke izvršuju članovi Organizacije Ujedinjenih nacija kako neposredno, tako i dejstvujući kroz odgovarajuće međunarodne ustanove čiji su oni članovi.

Član 49

Članovi Organizacije Ujedinjenih nacija uzajamno će jedan drugoga pot-

pomagati u izvršavanju mera o kojima je Savet bezbednosti doneo odluku.

Član 50

Ako Savet bezbednosti preduzme preventivne ili prinudne mere protiv ma koje države, svaka druga država, bila ona član Organizacije Ujedinjenih nacija ili ne, koja bi se našla pred specijalnim ekonomskim problemima iskrslim usled izvršenja pomenutih mera, ima pravo da konsultuje Savet bezbednosti u pogledu rešavanja tih problema.

Član 51

Ova Povelja ne dira ni u kom pogledu u prirodno pravo na individualnu i kolektivnu samoodbranu u slučaju oružanog napada protiv ma koga člana Organizacije Ujedinjenih nacija, dok Savet bezbednosti ne preduzme potrebne mere da bi se održao međunarodni mir i bezbednost. Mere preduzete

od članova Organizacije u vršenju prava samoodbrane biće odmah saopštene Savetu bezbednosti i neće ni na koji način dovoditi u pitanje ovlašćenja i odgovornost Saveta bezbednosti po ovoj Povelji da preduzme u svako doba akciju koju bude smatrao potrebnom radi održanja ili uspostavljanja međunarodnog mira i bezbednosti.

GLAVA VIII

REGIONALNI UGOVORI

Član 52

1. Ova Povelja ni na koji način ne isključuje postojanje regionalnih ugovora ili organa namenjenih rešavanju pitanja koja su, odnoseći se na održanje međunarodnog mira i bezbednosti, pogodna za regionalnu akciju, pod uslovom da su ti ugovori ili organi i njihova aktivnost spojivi sa ciljevima i načelima Organizacije Ujedinjenih nacija.

2. Članovi Organizacije Ujedinjenih nacija koji su zaključili takve ugovore ili koji stvaraju takve organe treba da učine sve napore da postignu mirno rešenje lokalnih sporova pomoću tih regionalnih ugovora ili preko tih regionalnih organa pre nego što ih iznesu pred Savet bezbednosti.

3. Savet bezbednosti potstiće razvoj mirnog rešavanja lokalnih sporova pomoću ovih regionalnih ugovora ili ovih regionalnih organa bilo na inicijativu zainteresovanih država ili na svoju sopstvenu inicijativu.

4. Ovaj Član ni u kom pogledu ne dira u primenu članova 34 i 35.

Član 53

1. Savet bezbednosti kad god je to eelishodno, koristiće se ovim regionalnim ugovorima ili organima radi preduzimanja prinudne akcije pod svojim rukovodstvom. Ali nikakva prinudna akcija neće biti preduzeta po regional-

nim ugovorima ili od regionalnih organa bez odobrenja Saveta bezbednosti, izuzimajući mere protiv ma koje neprijateljske države, prema definiciji stava 2 ovog Člana, pomenute u Članu 107 ili predviđene u regionalnim ugovorima uperenim protiv obnavljanja agresivne politike od strane ma koje od tih država, sve dotle dok Organizacija ne bude mogla, na zahtev zainteresovanih vlada, uzeti odgovornost za sprečavanje dalje agresije od strane takve države.

2. Izraz »neprijateljska država«, kako je upotrebljen u stavu 1 ovog Člana, primenjuje se na svaku državu koja je za vreme Drugog svetskog rata bila neprijatelj ma kog potpisnika ove Povelje.

Član 54

Savet bezbednosti treba da bude uvek potpuno informisan o preduzetim ili nameravanim akcijama po regio-

nalnim ugovorima ili od regionalnih organa u cilju održanja međunarodnog mira i bezbednosti.

GLAVA IX

MEĐUNARODNA EKONOMSKA I SOCIJALNA SARADNJA

Član 55

U cilju stvaranja uslova stabilnosti i blagostanja koji su potrebni radi mirnih i prijateljskih odnosa među nacijama zasnovanim na poštovanju načela ravnopravnosti i samoopredeljenja naroda, Organizacija Ujedinjenih nacija pomagaće:

a) podizanje životnog standarda, puno zaposlenje stanovništva i uslove za ekonomski i socijalni napredak i razvitak;

b) rešavanje međunarodnih problema u oblasti ekonomskoj, socijalnoj, zaštite zdravlja i sličnih problema; među-

narodnu saradnju u oblasti kulture i obrazovanja.

c) uvažavanje i opšte poštovanje prava čoveka i osnovnih sloboda za sve, bez razlike rase, pola, jezika ili vere.

Član 56

Svi članovi Organizacije obavezuju se da će preduzimati svaku zajedničku i pojedinačnu akciju i saradnju sa Organizacijom radi postizanja ciljeva navedenih u Članu 55.

Član 57

1. Razne specijalizovane ustanove, koje su stvorene na osnovu međudržavnih ugovora i koje imaju obimne međunarodne odgovornosti određene njihovim statutima, u oblasti ekonomskoj, socijalnoj, kulture, obrazovanja, zaštite zdravlja i sličnim oblastima, biće povezane sa Organizacijom Ujedinjenih nacija shodno odredbama Člana 63.

2. Ustanove koje će na ovaj način biti stavljene u vezu sa Organizacijom Ujedinjenih nacija nazivaju se u daljem tekstu ove Povelje »specijalizovane ustanove«.

Član 58

Organizacija čini preporuke za koordinaciju politike i aktivnosti specijalizovanih ustanova.

Član 59

Organizacija, kad god je celishodno, daje inicijativu za pregovore između zainteresovanih država radi stvaranja specijalizovanih ustanova, potrebnih za ispunjenje ciljeva navedenih u Članu 55.

Član 60

Odgovornost za obavljanje funkcija Organizacije navedenih u ovoj Glavi snosiće Generalna skupština i, pod rukovodstvom Generalne skupštine, Eko-

nomski i socijalni savet, kome se za ovu svrhu daju ovlašćenja navedena u Glavi X.

GLAVA X

EKONOMSKI I SOCIJALNI SAVET

Sastav

Član 61

1. Ekonomski i socijalni savet sastoji se od osamnaest članova Organizacije Ujedinjenih nacija koje bira Generalna skupština.

2. Pod uslovom odredaba stava 3, šestorica članova Ekonomskog i socijalnog saveta biće birani svake godine na rok od tri godine. Članovi koji ispadaju mogu se odmah nanovo birati.

3. Prilikom prvog izbora biće izabrano osamnaest članova Ekonomskog i socijalnog saveta. Rok mandata šestorice ovako izabranih članova ističe na kraju prve godine, a šestorice drugih

na kraju druge godine, shodno dispozicijama Generalne skupštine.

4. Svaki član Ekonomskog i socijalnog saveta ima po jednog pretstavnika.

Funkcije i ovlašćenja

Član 62

1. Ekonomski i socijalni savet ovlašćen je da preduzima proučavanja i sastavlja izveštaje po međunarodnim pitanjima u oblasti ekonomskoj, socijalnoj, kulture, zaštite zdravlja i sličnim pitanjima ili da potstiče na to druge, a takođe da po ma kojem od tih pitanja čini preporuke Generalnoj skupštini, članovima Organizacije Ujedinjenih nacija i zainteresovanim specijalizovanim ustanovama.

2. On je ovlašćen da čini preporuke u cilju jačanja, uvažavanja i poštovanja prava čoveka i osnovnih sloboda za sve.

3. On je ovlašćen da priprema nacрте konvencija radi podnošenja Gene-

ralnoj skupštini po pitanjima koja spadaju u njegovu nadležnost.

4. On je ovlašćen da, u saglasnosti sa pravilima propisanim od Organizacije Ujedinjenih nacija, saziva međunarodne konferencije po pitanjima koja spadaju u njegovu nadležnost.

Član 63

1. Ekonomski i socijalni savet ovlašćen je da zaključuje ugovore ma sa kojom ustanovom navedenom u Članu 57 o uslovima pod kojim će dotična ustanova biti povezana sa Organizacijom Ujedinjenih nacija. Ovi ugovori podležu odobrenju Generalne skupštine.

2. Savet je ovlašćen da koordinira rad specijalizovanih ustanova putem konsultovanja s njima i preporuka koje će im činiti, a i putem preporuka Generalnoj skupštini i članovima Organizacije Ujedinjenih nacija.

Član 64

1. Ekonomski i socijalni savet je ovlašćen da preduzima celishodne mere za dobijanje redovnih izveštaja od specijalizovanih ustanova. On je ovlašćen da sa članovima Organizacije Ujedinjenih nacija i specijalizovanim ustanovama zaključuje sporazume radi dobijanja izveštaja o merama koje su preduzeli za izvršenje njegovih preporuka i preporuka Generalne skupštine učinjenih po pitanjima koja spadaju u njegovu nadležnost.

2. On je ovlašćen da Generalnoj skupštini upućuje svoje primedbe na te izveštaje.

Član 65

Ekonomski i socijalni savet je ovlašćen da daje obaveštenja Savetu bezbednosti i da mu pomaže ako ovaj to traži.

Član 66

1. Ekonomski i socijalni savet obavlja funkcije koje spadaju u njegovu

nadležnost u vezi sa izvršenjem preporuka Generalne skupštine.

2. On je ovlašćen da sa odobrenjem Generalne skupštine obavlja poslove na zahtev članova Organizacije Ujedinjenih nacija ili na zahtev specijalizovanih ustanova.

3. On obavlja i ostale funkcije koje su pobrojane u drugim odeljcima ove Povelje ili funkcije koje bi mu mogle biti dodeljene od Generalne skupštine.

Glasanje

Član 67

1. Svaki član Ekonomskog i socijalnog saveta ima jedan glas.

2. Odluke Ekonomskog i socijalnog saveta donose se većinom članova koji su prisutni i koji učestvuju u glasanju.

Procedura

Član 68

Ekonomski i socijalni savet obrazuje komisije za ekonomska i socijalna pi-

tanja i za unapređenje prava čoveka, kao i druge komisije koje bi bile potrebne radi vršenja njegovih funkcija.

Član 69

Ekonomski i socijalni savet poziva svakog člana Organizacije Ujedinjenih nacija da učestvuje, bez prava glasa, u njegovom pretresanju svakog pitanja od specijalnog interesa za tog člana.

Član 70

Ekonomski i socijalni savet je ovlašćen da učini sve što treba kako bi predstavnici specijalizovanih ustanova mogli učestvovati, bez prava glasa, u njegovom pretresanju pitanja kao i u pretresanju pitanja u komisijama koje je on obrazovao, a i da bi njegovi predstavnici mogli učestvovati u pretresanju pitanja u specijalizovanim ustanovama.

Član 71

Ekonomski i socijalni savet je ovlašćen da preduzima celishodne mere za konsultovanje sa organizacijama koje nemaju karakter državnih ustanova a bave se pitanjima koja spadaju u njegovu nadležnost. Ove mere mogu biti dogovorene sa međunarodnim organizacijama, a u slučaju potrebe sa nacionalnim organizacijama posle konsultovanja sa zainteresovanim članom Organizacije Ujedinjenih nacija.

Član 72

1. Ekonomski i socijalni savet propisuje svoja pravila procedure, u kojima utvrđuje način izbora svog predsednika.

2. Ekonomski i socijalni savet sastaje se prema ukazanoj potrebi shodno svojim pravilima procedure, koja će sadržavati odredbe o sazivu sastanaka na zahtev većine članova.

GLAVA XI

DEKLARACIJA O NESAMOUUPRAVNIM TERITORIJAMA

Član 73

Članovi Organizacije Ujedinjenih nacija koji imaju ili preuzimaju odgovornost za upravljanje teritorijama čiji narodi još nisu dostigli punu samoupravu, priznaju načelo da su interesi stanovništva ovih teritorija od prvenstvenog značaja i primaju, kao svetu dužnost, obavezu da unapređuju u najvećoj meri, u granicama sistema međunarodnog mira i bezbednosti uspostavljenog ovom Poveljom, blagostanje stanovništva ovih teritorija i u tu svrhu:

a) da osiguravaju, uz dužno poštovanje kulture dotičnih naroda, njihov politički, ekonomski i socijalni napredak, napredak u oblasti obrazovanja, pravedno postupanje sa njima i njihovu zaštitu od zloupotreba;

b) da razvijaju samoupravu, vode računa o političkim težnjama tih naroda i pomažu im u postupnom razvijanju njihovih slobodnih političkih ustanova prema specijalnim okolnostima svake teritorije i njenih naroda i prema njihovim raznim stepenima razvitka;

c) da učvršćuju međunarodni mir i bezbednost;

d) da pomažu razvijanje konstruktivnih mera, da potstiču proučavanje i sarađuju jedni s drugima i, gde i kada je to celishodno, sa specijalizovanim međunarodnim organizacijama radi praktičnog postizanja socijalnih, ekonomskih i naučnih ciljeva izloženih u ovom Članu; i

e) da, uz ograničenje koje nalažu bezbednost i obziri ustavne prirode, dostavljaju redovno generalnom sekretaru, radi obaveštenja, statističke i druge podatke tehničke prirode koji se odnose na ekonomske i socijalne u-

slove, a takođe na uslove obrazovanja na teritorijama za koje su odgovorni, izuzimajući teritorije na koje se primenjuju glave XII i XIII.

Član 74

Članovi Organizacije Ujedinjenih nacija sporazumni su takođe da njihova politika prema teritorijama na koje se ova Glava primenjuje treba da bude zasnovana, kao i u oblastima njihovih metropola, na opštem načelu dobrog susedstva, vodeći u punoj meri računa o interesima i blagostanju ostalih delova sveta u oblasti socijalnoj, ekonomskoj i trgovinskoj.

GLAVA XII

MEĐUNARODNI SISTEM STARATELJSTVA

Član 75

Organizacija Ujedinjenih nacija ustanoviće, pod svojim rukovodstvom,

međunarodni sistem starateljstva za upravljanje teritorijama koje mogu biti uključene u nj kasnijim pojedinačnim ugovorima za nadzor nad tim teritorijama. Ove teritorije nazivaju se u daljem tekstu ove Povelje »teritorije pod starateljstvom«.

Član 76

Osnovni ciljevi sistema starateljstva, u skladu sa ciljevima Organizacije Ujedinjenih nacija, izloženim u Članu 1 ove Povelje, jesu:

a) da učvršćuje međunarodni mir i bezbednost;

b) da unapređuje politički, ekonomski, socijalni i kulturni napredak stanovništva teritorija pod starateljstvom i njegov postepeni razvitak u pravcu samouprave ili nezavisnosti kako najbolje odgovara specifičnim okolnostima svake teritorije i njenih naroda i slobodno izraženim željama dotičnih

naroda i kako predviđaju odredbe pojedinih ugovora o starateljstvu;

c) da potstiče poštovanje prava čoveka i osnovnih sloboda za sve, bez razlike rase, pola, jezika ili vere i da potstiče priznanje uzajamne zavisnosti naroda celog sveta;

d) da osigurava jednak odnos prema svim članovima Organizacije Ujedinjenih nacija i njihovim državljanima, u oblasti socijalnoj, ekonomskoj i trgovinskoj; a takođe i jednak odnos prema njima u izricanju pravde ne ometajući ostvarenje napred izloženih ciljeva i pod uslovom poštovanja odredaba Člana 80.

Član 77

1. Sistem starateljstva primenjuje se na teritorije sledećih kategorija, koje mogu biti uključene u nj ugovorima o starateljstvu:

a) teritorije koje se sada nalaze pod mandatom;

b) teritorije koje mogu biti oduzete od neprijateljskih država kao posledica Drugog svetskog rata; i

c) teritorije dragovoljno uključene u sistem starateljstva od strane država odgovornih za upravljanje njima.

2. Pitanje, koje će teritorije u napred pobrojanim kategorijama biti uključene u sistem starateljstva i pod kojim uslovima, biće predmet kasnijeg sporazuma.

Član 78

Sistem starateljstva neće se primenjivati na zemlje koje su postale članovi Organizacije Ujedinjenih nacija, među kojima će se odnosi zasnivati na poštovanju načela suverene jednakosti.

Član 79

Uslovi starateljstva za svaku teritoriju koja podleže uključivanju u sistem starateljstva, podrazumevajući i sve

njihove izmene i dopune, biće utvrđeni ugovorima između neposredno zainteresovanih država, ubrajajući ovamo i mandatorsku silu ako se teritorije nalaze pod mandatom jednog od članova Organizacije Ujedinjenih nacija, i biće odobreni kako je predviđeno u članovima 83 i 85.

Član 80

1. Izuzimajući sve što bi moglo biti ugovoreno u pojedinačnim ugovorima, o starateljstvu koji će biti zaključeni shodno članovima 77, 79 i 81 a kojima će pojedine teritorije biti uključene u sistem starateljstva, i sve dotle dok ovi ugovori ne budu zaključeni, nijedna odredba ove Glave neće se tumačiti kao da na ma koji način menja ma koja prava ma koje države ili ma kojih naroda, a ni odredbe postojećih međunarodnih ugovora kod kojih pojedini članovi Organizacije Ujedinjenih nacija mogu biti ugovorne strane.

2. Stav 2 ovog Člana neće se tumačiti kao da daje povoda odugovlačenju ili odlaganju pregovora o sporazumima kojima će mandatske i druge teritorije biti uključene u sistem starateljstva kako je to predviđeno u Članu 77, niti pak odugovlačenju ili odlaganju zaključenja pomenutih ugovora.

Član 81

Ugovor o starateljstvu obuhvataće u svakom posebnom slučaju uslove pod kojima će se upravljati teritorijama pod starateljstvom i određivaće vlast koja će vršiti upravu nad tim teritorijama. Ova vlast, koja se u daljem tekstu ove Povelje naziva »upravljajuća vlast«, može da bude jedna država ili više država ili sama Organizacija Ujedinjenih nacija.

Član 82

U svakom sporazumu o starateljstvu može se odrediti strategiska zona ili

zone koje mogu delimično ili u celosti obuhvatati teritoriju pod starateljstvom na koju se ovaj ugovor primenjuje, ne dirajući ni u koji specijalan ugovor ili ugovore zaključene po Članu 43.

Član 83

1. Sve funkcije Organizacije Ujedinjenih nacija koje se odnose na strategiske zone, podrazumevajući i odobravanje uslova ugovora o starateljstvu i njihovih izmena i dopuna, vrši Savet bezbednosti.

2. Osnovni ciljevi izloženi u Članu 76 važe za narod svake pojedine strategiske zone.

3. Savet bezbednosti, pridržavajući se odredaba o starateljstvu i ne dirajući u obzire bezbednosti, koristiće se potporom Starateljskog saveta kako bi obavljao one funkcije Organizacije Ujedinjenih nacija po sistemu starateljstva koje se odnose na politička, ekonomska i socijalna pitanja, a takođe na

pitanja u oblasti obrazovanja u strategiskim zonama.

Član 84

Dužnost upravljajuće vlasti jeste da osigura da teritorija pod starateljstvom uzme udela u održavanju međunarodnog mira i bezbednosti. U tu svrhu upravljajuća vlast može upotrebljavati dobrovoljačke snage, olakšice i pomoć teritorije pod starateljstvom radi ispunjenja obaveza prema Savetu bezbednosti koje je u tom pogledu preuzela a i radi lokalne odbrane i održanja reda i zakona u granicama teritorija pod starateljstvom.

Član 85

1. Funkcije Organizacije Ujedinjenih nacija u odnosu na ugovore o starateljstvu za sve zone koje nisu označene kao strategiske, podrazumevajući i odobravanje uslova ugovora o starateljstvu i njihovih izmena i dopuna vrši Generalna skupština.

2. Starateljski savet, radeći pod rukovodstvom Generalne skupštine, pomaže Generalnoj skupštini u vršenju ovih funkcija.

GLAVA XIII

STARATELJSKI SAVET

Sastav

Član 86

1. Starateljski savet sačinjavaju sledeći članovi Organizacije Ujedinjenih nacija:

a) članovi Organizacije koji upravljaju teritorijama pod starateljstvom;

b) članovi Organizacije koji su pomenuti poimenično u Članu 23, a koji ne upravljaju teritorijama pod starateljstvom; i

c) onoliko drugih članova Organizacije izabranih na rok od tri godine od strane Generalne skupštine, koliko je potrebno da bi se osiguralo da ukupan

broj članova Starateljskog saveta bude podjednako podeljen između članova Organizacije Ujedinjenih nacija koji upravljaju teritorijama pod starateljstvom i članova koji tim teritorijama ne upravljaju.

2. Svaki član Starateljskog saveta određuje jedno naročito kvalifikovano lice da ga u njemu zastupa.

Funkcije i ovlašćenja

Član 87

1. Generalna skupština i, pod njenim rukovodstvom, Starateljski savet, u vršenju svojih funkcija, ovlašćeni su:

a) da rasmatraju izveštaje koje podnosi upravljajuća vlast;

b) da primaju peticije i da ih rasmatraju, savetujući se sa upravljajućom vlašću;

c) da organizuju povremene posete odnosnim teritorijama pod starateljstvom, sporazumevajući se o vremenu posete sa upravljajućom vlašću; i

d) da preduzemaju ove i sve druge radnje u skladu s odredbama ugovora o starateljstvu.

Član 88

Starateljski savet izrađuje upitnik odnosno političkog, ekonomskog i socijalnog napretka stanovništva svake pojedine teritorije pod starateljstvom, a takođe njenog napretka u oblasti obrazovanja; na osnovu tog upitnika upravljajuća vlast svake teritorije pod starateljstvom podnosi, u granicama svoje nadležnosti, godišnje izveštaje Generalnoj skupštini.

Glasanje

Član 89

1. Svaki član Starateljskog saveta ima jedan glas.

2. Odluke Starateljskog saveta donose se većinom članova koji su prisutni i koji učestvuju u glasanju.

Procedura

Član 90

1. Starateljski savet propisuje svoja pravila procedure u kojima utvrđuje način izbora svog predsednika.

2. Starateljski savet sastaje se prema ukazanoj potrebi, shodno svojim pravilima procedure koja moraju sadržavati odredbu o sazivanju sastanaka na zahtev većine njegovih članova.

Član 91

Starateljski savet, kad god je to celishodno, koristi se pomoću Ekonomskog i socijalnog saveta kao i specijalizovanih ustanova u pitanjima koja spadaju u njihovu nadležnost.

GLAVA XIV

MEĐUNARODNI SUD PRAVDE

Član 92

Međunarodni sud pravde je glavni sudski organ Organizacije Ujedinjenih

nacija. On funkcioniše shodno priloženom Statutu, koji se zasniva na Statutu Stalnog suda međunarodne pravde i čini sastavni deo ove Povelje.

Član 93

1. Svi članovi Organizacije Ujedinjenih nacija su ipso facto ugovorne strane Statuta Međunarodnog suda pravde.

2. Država koja nije član Organizacije Ujedinjenih nacija može postati ugovorna strana Statuta Međunarodnog suda pravde pod uslovima koje u svakom pojedinom slučaju određuje Generalna skupština na preporuku Saveta bezbednosti.

Član 94

1. Svaki član Organizacije Ujedinjenih nacija obavezuje se da će se saobraziti odluci Međunarodnog suda pravde u svakom predmetu u kojem je on jedna od strana u sporu.

2. Ako ma koja strana u sporu ne izvrši obaveze koje na nju padaju po presudi izrečenoj od Suda, druga strana može se obratiti Savetu bezbednosti koji može, ako smatra za potrebno učiniti preporuku ili doneti odluku o preduzimanju mera za izvršenje izrečene presude.

Član 95

Nijedna odredba ove Povelje ne sprečava članove Organizacije Ujedinjenih nacija da rešenje svojih sporova poveravaju drugim sudovima u smislu ugovora koji već postoje ili koji će ubuduće biti zaključeni.

Član 96

1. Generalna skupština ili Savet bezbednosti ovlašćeni su da zatraže od Međunarodnog suda pravde da da savetodavno mišljenje po svakom pravnom pitanju.

2. Drugi organi Organizacije Ujedinjenih nacija i specijalizovane ustanove

koje Generalna skupština može na to u svako doba ovlastiti, mogu takođe tražiti savetodavno mišljenje od Suda po pravnim pitanjima koja bi iskrsla u okviru njihove delatnosti.

GLAVA XV

SEKRETARIJAT

Član 97

Sekretarijat se sastoji od generalnog sekretara i osoblja potrebnog Organizaciji. Generalnog sekretara imenuje Generalna skupština na preporuku Saveta bezbednosti. Generalni sekretar je glavni administrativni funkcioner Organizacije.

Član 98

Generalni sekretar dela u tom svojstvu na svim sastancima Generalne skupštine, Saveta bezbednosti, Ekonomskog i socijalnog saveta i Starateljskog

saveta, a vrši i sve ostale funkcije koje bi mu ovi organi poverili. Generalni sekretar podnosi Generalnoj skupštini godišnji izveštaj o radu Organizacije.

Član 99

Generalni sekretar može skrenuti pažnju Savetu bezbednosti na svako pitanje koje po njegovom mišljenju može dovesti u opasnost održanje međunarodnog mira i bezbednosti.

Član 100

1. U vršenju svojih dužnosti generalni sekretar i osoblje Sekretarijata neće tražiti ili primati instrukcije ni od koje vlade niti pak od koje druge vlasti izvan Organizacije Ujedinjenih nacija. Oni će se uzdržavati od svakog postupka koji ne bi bio spojiv sa njihovim položajem međunarodnih funkcionera odgovornih jedino Organizaciji.

2. Svaki član Organizacije Ujedinjenih nacija obavezuje se da će poštova-

ti isključivo međunarodni karakter funkcija generalnog sekretara i osoblja Sekretarijata i da neće pokušavati da na njih utiče u vršenju njihovih dužnosti.

Član 101

1. Osoblje Sekretarijata postavlja generalni sekretar, prema pravilima koje utvrđuje Generalna skupština.

2. Potrebno osoblje dodeljuje se na stalni rad Ekonomskom i socijalnom savetu i Starateljskom savetu i, ukoliko je potrebno, drugim organima Organizacije Ujedinjenih nacija. Ovo osoblje čini deo Sekretarijata.

3. Prilikom postavljanja osoblja i određivanja uslova službe uzeće se prvenstveno u obzir potreba da se obezbedi najveći stupanj radne sposobnosti, spremne i savesnosti. Potrebna pažnja obratiće se na važnost regrutovanja osoblja na najširoj mogućoj geografskoj osnovi.

GLAVA XVI

RAZNE ODREDBE

Član 102

1. Svaki ugovor i svaki međunarodni sporazum zaključen od ma kog člana Organizacije Ujedinjenih nacija pošto ova Povelja stupi na snagu biće, čim bude moguće, registrovan u Sekretarijatu i od njega objavljen.

2. Nijedna ugovorna strana ma kog takvog ugovora ili međunarodnog sporazuma koji nije registrovan shodno odredbama stava 1 ovog Člana ne može se pozivati na taj ugovor ili sporazum ni pred kojim organom Organizacije Ujedinjenih nacija.

Član 103

U slučaju nepodudarnosti između obaveza članova Organizacije Ujedinjenih nacija po ovoj Povelji i njihovih obaveza po ma kom drugom međuna-

rodnom sporazumu, prvenstveno važe njihove obaveze po ovoj Povelji.

Član 104

Organizacija Ujedinjenih nacija uživa na teritoriji svakog svog člana pravnu sposobnost potrebnu za vršenje svojih funkcija i za postizanje svojih ciljeva.

Član 105

1. Organizacija Ujedinjenih nacija uživa na teritoriji svakog svog člana povlastice i imunitete potrebne za postizanje svojih ciljeva.

2. Pretstavnici članova Organizacije Ujedinjenih nacija i njeni funkcioneri takođe uživaju povlastice i imunitete potrebne za nezavisno vršenje svojih funkcija u vezi sa Organizacijom.

3. Generalna skupština može činiti preporuke u cilju određivanja pojedinosti koje se odnose na primenu stava 1 i 2 ovog Člana ili u tu svrhu pred-

lagati konvencije članovima Organizacije Ujedinjenih nacija.

GLAVA XVII

PRELAZNE ODREDBE O BEZBEDNOSTI

Član 106

Dok ne stupe na snagu pojedini specijalni ugovori pomenuti u Članu 43, koji, po mišljenju Saveta bezbednosti, pružaju Savetu bezbednosti mogućnost da otpočne vršenje svojih dužnosti po Članu 42, potpisnici Deklaracije četiri nacije, potpisane u Moskvi 30 oktobra 1943 godine, i Francuska, pristupiće, shodno odredbama stava 5 ove Deklaracije, međusobnom konsultovanju i, po potrebi, konsultovanju sa drugim članovima Organizacije Ujedinjenih nacija u cilju preduzimanja zajedničke akcije, u ime Organizacije, koja bi bila potrebna radi održanja međunarodnog mira i bezbednosti.

Član 107

Nijedna odredba ove Povelje ne lišava pravne snage akciju protiv države koja je za vreme Drugog svetskog rata bila neprijatelj, ma koje države potpisnice ove Povelje preduzetu ili odobrenu, kao posledicu tog rata od vlada koje snose odgovornost za tu akciju.

GLAVA XVIII

IZMENE I DOPUNE

Član 108

Izmene i dopune ove Povelje stupaju na snagu za sve članove Organizacije Ujedinjenih nacija kad budu izglasane od dve trećine članova Generalne skupštine i ratifikovane od dve trećine članova Organizacije Ujedinjenih nacija, ubrajajući sve stalne članove Saveta bezbednosti, saobrazno s njihovom ustavnom procedurom.

Član 109

1. U cilju revizije ove Povelje može se sazvati Generalna konferencija članova Organizacije Ujedinjenih nacija na dan i u mestu koji će se utvrditi glasanjem većine od dve trećine članova Generalne skupštine i glasovima na kojih sedam članova Saveta bezbednosti. Svaki član Organizacije Ujedinjenih nacija imaće jedan glas na toj Konferenciji.

2. Sve izmene ove Povelje koje Konferencija preporuči većinom od dve trećine stupaju na snagu kad budu ratifikovane od dve trećine članova Organizacije Ujedinjenih nacija, ubrajajući sve stalne članove Saveta bezbednosti, saobrazno s njihovom ustavnom procedurom.

3. Ako ova Konferencija ne bude održana pre desetog godišnjeg zasedanja Generalne skupštine po stupanju u život ove Povelje, predlog za saziv takve Konferencije biće stavljen na

dnevni red tog zasedanja Generalne skupštine i Konferencija će se sazvati ako to bude odlučeno prostom većinom glasova Generalne skupštine i glasovima ma kojih sedam članova Saveta bezbednosti.

GLAVA XIX

RATIFIKACIJA I POTPIS

Član 110

1. Ova Povelja biće ratifikovana od država potpisnica saobrazno njihovoj ustavnoj proceduri.

2. Ratifikacije biće deponovane kod Vlade Sjedinjenih Američkih Država, koja će po svakom izvršenom deponovanju izvestiti sve države potpisnice kao i generalnog sekretara Organizacije Ujedinjenih nacija kad on bude imenovan.

3. Ova Povelja stupiće na snagu po deponovanju ratifikacije Republike Ki-

ne, Francuske, Saveza Sovjetskih Socijalističkih Republika, Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Severne Irske, Sjedinjenih Američkih Država i većine ostalih država potpisnica. Protokol o deponovanim ratifikacijama biće zatim sastavljen od Vlade Sjedinjenih Američkih Država koja će ga, u prepisu, dostaviti svim državama potpisnicama.

4. Države potpisnice ove Povelje, koje je ratifikuju pošto je ona već stupila na snagu, postaće članovi osnivači Organizacije Ujedinjenih nacija na dan deponovanja svojih odnosnih ratifikacija.

Član 111

Ova Povelja, čiji su kineski, francuski, ruski, engleski i španski tekst podjednako autentični, ostaće deponovana u arhivama Vlade Sjedinjenih Američkih Država. Propisno overeni

**prepisi biće dostavljeni od te vlade
vladama ostalih država potpisnica.**

U POTVRDU ČEGA pretstavnici
vlada Ujedinjenih nacija potpisali su
ovu Povelju.

RAĐENO u gradu San Francisku,
dvadeset šestog juna hiljadu devet sto-
tina četrdeset pete godine.